

PAGINA 4

Sven den Brave nieuwe
directeur TBA

PAGINA 8

stukadoors

Oud vocht

PAGINA 6

Tot uw pensioen door-
werken in de afbouw

PAGINA 12

plafond & wand

Losgeraakte panelen

PAGINA 16

vloeren & terrazzo

Onthechting cementgebonden dekvloer

PAGINA 20

natuursteen

Doffe vlekken in composiet aanrechtblad

Van de voorzitter

Er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan. Per 1 januari 2023 zal Anton van Kruistum het stokje van mij overnemen als voorzitter van Technisch Bureau Afbouw. Na ruim 10 jaar deze eervolle functie te hebben bekleed, wordt het tijd om een andere weg in te slaan. In die tijd hebben we (iedereen van Technisch Bureau Afbouw en de afbouwsector) mooie dingen samen meegemaakt en fraaie resultaten geboekt. Daar ben ik trots op en dankbaar voor. Maar niet getreurd ik ben nog niet weg.

Naast deze wisseling van de wacht wil ik iemand anders verwelkomen in de afbouwsector. Helemaal nieuw is hij niet in onze branche. Per 1 september 2022 zal Sven den Brave de rol van Anton van Kruistum over gaan nemen als directeur van Technisch Bureau Afbouw. Sven heeft in het verleden veel gedaan op het gebied van pensioenen voor de afbouwsector. Meer over Sven kunt u lezen op pagina 4 van dit magazine. Met de komst van Sven kunnen we vol vertrouwen de toekomst tegemoet zien. We kijken uit naar je komst. Succes!

J.J.F. van de Kant Voorzitter Technisch Bureau Afbouw

---

tba

LEGENDA

- TBA Algemeen
- Stukadoors
- Plafond & Wand
- Vloeren & Terrazzo
- Natuursteen

Tot uw pensioen doorwerken in de afbouw

LEUK HOOR DAT HIJ NU
80% WERKT, MAAR KAN HIJ DAN
OP Z'N VRIJE DAG NIET ERGENS
ANDERS GAAN ZITTEN VISSEN?

Sven den Brave benoemd als nieuwe directeur van Technisch Bureau Afbouw

Het bestuur van Technisch Bureau Afbouw en O&O-fonds hebben Sven den Brave benoemd als opvolger van directeur Anton van Kruistum. Sven zal vanaf 1 september deze functie gaan bekleden. Hoog tijd om eens kennis te maken met Sven!

1. Stel jezelf eens voor. Met wie hebben we het genoeg?

‘Goedendag! Ik ben Sven den Brave, ik ben 50 jaar en ik woon in Almere. Samen met mijn vriendin hebben we twee zoons. In mijn vrije tijd sport ik graag. Binnenkort doe ik mee aan een terugkerend evenement in mijn agenda: de Triatlon van Almere, tegenwoordig bekend als ‘Challenge Almere Amsterdam’. Dit is de bekendste triatlon van Nederland en wordt sinds 1983 elk jaar in Almere gehouden. Naast mijn sportieve kant spreken we vaak af met vrienden om een kaart- of bordspel te spelen.’

2. Kan je ook iets vertellen over je achtergrond?

‘In april 1998 ben ik bij SFB Pensioenen begonnen als pensioenjurist. Ik werkte toen voor het pensioenfonds bpfBOUW. In die tijd waren er nog de VUT-fondsen en ontstonden de vroeg-

pensioenfondsen. Dat was het moment dat ik kennis maakte met de paritaire wereld en de afbouwsector. Samen met onderhandelaars en bestuurders praatte ik over hun wensen en behoeften en ontwikkelde ik regelingen. Ik vond het een uitdaging om doorlopend bezig te zijn om de verschillende belangen bij elkaar te brengen. Als accountmanager voor de BTER-fondsen en bpfBOUW heb ik altijd met veel plezier voor de bedrijfstak bouwnijverheid gewerkt.'

3. Op welk bereikt resultaat ben je het meest trots?

'Ik ben het meest trots op de bijdrage die ik onlangs heb mogen leveren aan de Zware Beroepenregeling in de afbouwsector en de Zwaarwerkregeling in de sector Bouw & Infra. Daar was ik betrokken bij het hele proces: van 'de geboorte' van de regeling (de afspraak die cao-partijen hebben gemaakt) tot aan de implementatie van de regeling (de uitvoering door APG). In zeer korte tijd hebben we samen iets moois tot stand gebracht. Dit gaf en geeft me nog altijd een voldaan gevoel.'

4. Helemaal nieuw ben je niet in de afbouwsector. In het verleden heb je veel gedaan op het gebied van pensioenen voor onze branche. Kan je daar iets meer over vertellen?

'Toen ik begon bij SFB Pensioenen heb ik me bezig gehouden met het opstellen van het vroegpensioenreglement en het oprichten van het vroegpensioenfonds voor de afbouw. Dit deed ik ook voor de natuursteensector. Deze sector was in die tijd nog zelfstandig en had zijn eigen fondsen en regeling. Verder heb ik bij grote wijzigingen in de pensioenregeling van bpfBOUW uitleg en voorlichting gegeven. En zelfs toen de afbouwsector zijn administratie voor de BTER-fondsen bij A&O Services en later PGGM had ondergebracht ben ik altijd bij de sector betrokken gebleven. Al deze ervaringen kwamen me goed van pas bij het ontstaan van de Zware Beroepenregeling. En ook als directeur bij Technisch Bureau Afbouw.'

5. Vanaf 1 september ben je de nieuwe directeur van het TBA. Waar kijk je het meest naar uit?

'Ik heb enorm veel zin om aan de slag te gaan voor de afbouwsector en bij het TBA. Het TBA is een mooie organisatie met goede mensen die zich elke dag weer inzetten om de afspraken die sociale partners maken uit te voeren en na te komen. Hierdoor zijn prachtige resultaten ontstaan, bijvoorbeeld MijnLoopbaan, de Zware Beroepenregeling en Gezond werken in de afbouw. Dit alles met als doel om u nog beter te helpen bij het uitoefenen van uw vak.' ■

Tot uw pensioen doorwerken in de afbouw

Het kan gebeuren dat uw werknemer van oudere leeftijd fysieke klachten krijgt door zijn werk. Zo ernstig dat hij eigenlijk geen volledige werkweek meer kan werken. Wat nu?

Dit was ook het geval bij de 59-jarige vloerenlegger Bob Bloem. Na meer dan 40 jaar werkzaam te zijn dreigde hij afgekeurd te worden vanwege rugklachten. Door de uitnodiging voor een periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO) is hij naar de bedrijfsarts gegaan. Met de bedrijfsarts heeft hij zijn rugklachten besproken. De bedrijfsarts verwees Bob naar www.mijnafbouw.nl/gezond-werken. Samen met zijn werkgever heeft Bob gekeken op de website naar een oplossing.

Daar las hij dat hij gebruik kon maken van de 80/90/100-regeling die in de CAO Afbouw is afgesproken. Door één dag per week minder te werken kon hij doorwerken tot zijn pensioen.

‘Op www.mijnafbouw.nl/gezond-werken staat alle waardevolle informatie over verschillende kwesties eenvoudig uitgelegd’, vertelt Bob. ‘Via de website hebben mijn werkgever en ik me aangemeld voor de 80/90/100-regeling. Ik ben toen doorverwezen naar een extern arbeidsdeskundig adviesbureau. Dit bureau heeft uitgezocht of ik gebruik kon maken van de regeling. En gelukkig was dit het geval! De 80/90/100-regeling houdt in dat ik 80% van mijn werkweek werk, dus 4 dagen in plaats van 5. Ik houd 90% van mijn salaris en mijn pensioenopbouw blijft 100%. Vrijdag is voortaan mijn vaste vrije dag in de week, waardoor ik mijn rug kan ontzien.’

‘Mijn collega is 64 jaar en wil ook gebruik maken van de 80/90/100-regeling,’ gaat Bob verder. ‘Mijn collega hoeft geen medische keuring te ondergaan, omdat hij bijna met pensioen gaat. Voor werknemers vanaf 61,5 jaar gelden er andere regels. Toen hij van mij hoorde over de regeling, is gelijk op de website gaan kijken naar de mogelijkheden. Op de website heeft hij zich aangemeld voor de regeling. Als hij voldoet aan de voorwaarden, kan hij net als ik gezonder doorwerken tot aan zijn pensioen.’

De 80-90-100-regeling

Uw werknemer kan gebruik maken van de 80/90/100-regeling wanneer blijkt dat 4 dagen werken per week de beste oplossing is om te kunnen doorwerken tot zijn pensioen. De 80/90/100-regeling houdt in dat hij 80% van zijn werkweek werkt, dus 4 dagen in plaats van 5. Hij houdt 90% van zijn salaris. De pensioenopbouw blijft 100%. Hij moet wel minimaal 57 jaar oud zijn om gebruik te mogen van deze regeling. Als werkgever kunt u de extra loonkosten declareren bij het O&O-fonds Afbouw. Tenzij uw werknemer een UTA-werknemer is. Dan kunt u de extra kosten niet declareren.

Door uw werknemer aan te melden via www.mijnafbouw.nl/gezond-werken kunt u hem opgeven voor de 80/90/100-regeling. Er wordt

dan onderzocht of hij voldoet aan de voorwaarden.

Voorwaarden deelname

- Uw werknemer moet werkzaam zijn bij een bedrijf dat onder de cao Afbouw valt.
- De minimale leeftijd om deel te nemen aan de 80/90/100-regeling is 57 jaar.
- Voor werknemers vanaf 57 jaar: uw werknemer kan in zijn huidige functie niet in goede gezondheid doorwerken tot zijn pensioengerechtigde leeftijd. Uw werknemer wordt dan uitgenodigd voor arbeidsdeskundig onderzoek.
- Voor werknemers vanaf 61,5 jaar: uw werknemer heeft in de afgelopen 15 jaar minstens 10 jaar onder de cao Afbouw gewerkt bij een afbouwwerkgever en levert zijn seniorendagen en roostervrije dagen in.
- Als uw werknemer direct voorgaand aan de aanvraag minder dan 5 jaar aaneengesloten in dienst is bij een afbouwwerkgever, dan kan hij geen gebruik maken van de 80/90/100-regeling. In individuele gevallen kan hier van worden afgeweken.

Vragen en aanmelden

Heeft u of uw werknemer vragen? Kijk dan op www.mijnafbouw.nl/80-90-100-regelingen voor meer informatie ■

Oud vocht

Stukadoors

Leegstaande kantoorgebouwen ombouwen tot woningen. Het is een goede oplossing om het woningtekort aan te pakken. Grote panden worden dan van top tot teen verbouwd. Met zulke verbouwingen kan het wel eens gebeuren dat er iets misgaat. Dit was ook het geval in onderstaande situatie. In 2018 werd een stadspand uit 1880 verbouwd naar appartementen. De stukadoorswerkzaamheden bestonden uit het aanbrengen van een saneringspleistersysteem en een wandafwerking. Vooraf zijn injectiewerkzaamheden uitgevoerd om optrekkend vocht te stoppen in de muurconstructie (bestaande uit massief oud baksteen -en nieuw kalkzandsteen metselwerk). Na oplevering was schade ontstaan aan de gestukadoorde afwerking. Het stukadoorsbedrijf heeft het Technisch Bureau Afbouw verzocht om deze schade te beoordelen en een advies voor herstel te geven.

Vochtmeting

“Oude panden verbouwen tot woningen is altijd uitdaging”, vertelt onze stukadoorsexpert Ed van der Plas. “Om de schade te beoordelen heb ik met een Hydromette Compact B vochtmeter het vochtgehalte aan het oppervlak van de afwerking gemeten op verschillende wandhoogtes (tot + 25 mm diepte). Het vochtgehalte was over het algemeen acceptabel van hoogte (tussen de 20 en 45

digits). Dit was ook het geval bij een rechte lijnige smalle opbolling aan het oppervlak. Dit betekende dat hier een scheur vanuit de ondergrond (het metselwerk) was ontstaan. Het vochtgehalte op deze plek was voorheen verhoogd maar nu gedroogd. Op de afwerking zag ik ook drie donkere stucdelen. Deze plekken kwamen spontaan in het wandoppervlak voor op wandhoogtes tussen de + 0,8 en 1,5 meter. Het vochtgehalte op deze

plekken was sterk verhoogd: tussen de 80 en 95 digits. Dit betekende dat hier tussen de 5,5 en 6 gew.% vocht aanwezig was.”

Verhoogd vochtgehalte

“Na het uitvoeren van destructief onderzoek van één van de plekken bleek dat hier onder de wandafwerking een + 10 tot 15 mm dikke witte laag gips voorkwam. Onder deze laag zat een oude kalk/zand gebonden raaplaag. Na het uitvoeren van een vochtmeting op deze oude raaplaag bleek het vochtgehalte ook hier verhoogd te zijn: tot 95 digits. Vervolgens heb ik van deze plek stucmateriaal verzameld voor een indicatieve bepaling (test strips) van het zoutgehalte (hoeveelheid sulfaten, nitraten en/of chloriden). Op basis van deze meting bleek een sterk verhoogd sulfaatgehalte (1200 tot 1600 mg/l zout) in de gestukadoorde afwerking voor te komen.”

Restvocht

“Het oppervlak van de afwerking bevatte overwegend een voldoende laag vochtgehalte. Maar dit was niet geval voor de drie plekken. De plekken waren verkleurd en gedefformeerd door de uitwerking van een hoog vochtgehalte en zout

(gekristalliseerde sulfaten/crypto-efflorescentie). Dit hoge vochtgehalte was vrijwel zeker afkomstig van restvocht (bevattende in oplossing gebrachte sulfaten) uit het oude baksteenmetselwerk. Deze plekken waren verborgen gebreken in de metselwerkconstructie en waren toen redelijkerwijs niet aan het oppervlak zicht- en meetbaar.”

Hersteladvies

“Het herstel van deze plekken was gelukkig goed mogelijk:

- ruim afhakken tot op het baksteenmetselwerk;
- in acht nemen van een droogperiode;
- uitvoeren van vochtmetingen;
- aanhelen van deze plekken met een hydraulisch- of luchtkalk gebonden pleistersysteem;
- na droging hiervan een dampopen primerlaag aanbrengen;
- en het overlagen van de gehele wand met een afwerking.” ■

Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten voor onze diensten.

Losgeraakte panelen

plafond & wand

Schade kan helaas niet altijd worden voorkomen. Als schade eenmaal is ontstaan, is dat in de praktijk niet altijd even gemakkelijk te verklaren. Dat maakt het dan moeilijk om te herstellen. Onze technisch adviseurs kunnen in zo'n geval de oorzaak voor u achterhalen. De aanvrager van onderstaande schadediagnose wilde dit ook weten. De aanvrager had systeemplafonds gemonteerd in een kantoor. In een raster van 24mm T-profielen waren minerale panelen geplaatst en eilanden van houten panelen. De paneelafmetingen bedroegen 600x1200mm. Op enig moment waren op meerdere plaatsen enkele houten panelen uit het raster losgeraakt en op de valbeveiligingshaken opgevangen. Onze plafond- en wand-specialist Hermen de Hek werd gevraagd om de oorzaak hiervan te onderzoeken.

Aan een metalen draadje

“Het kantoor bevond zich op de 17e verdieping van de torenflat”, vertelt Hermen. “Deze toren was 15 jaar oud. Het gebouw had een betonkern. Om deze kern waren de verdiepingen met een staalconstructie gerealiseerd. De plafonds waren gemonteerd rondom de bestaande kern van het gebouw. De aansluitingen tegen de glasgevels waren een vast punt en bleken niet horizontaal in

1 lijn te zitten. Hierdoor konden de nieuwe plafonds ook niet geheel vlak gemonteerd worden. Na montage waren de plafonds op meerdere plaatsen door derden (onder andere de installateur) geopend ondanks dat dit alleen mocht worden gedaan door een plafondmontagebedrijf. Ik zag dat meerdere panelen waren geopend. De zichtlijnen in de plafonds waren absoluut niet strak. Ook zag ik dat deze plafonds niet meer haaks waren.

De plafondpanelen lieten vertanding zien en er was sprake van een enkel losgetrokken T-profiel. Dit profiel was provisorisch met een metaaldraadje vastgedraaid aan de hoofddrager.”

Buigen en kromtrekken

“Ik zag aan de houten plafondpanelen dat deze doorbogen over de breedte van het paneel. De panelen waren aan de zichtzijde over de gehele lengte ingezaagd. Dit zorgde voor een vermindering van de stijfheid van het paneel. Hierdoor konden deze panelen door het eigengewicht iets buigen en kromtrekken. Boven de plafonds was

duidelijk tocht te voelen. Deze luchtverplaatsing zorgde voor droge omstandigheden in het plenum. Hierdoor kon vocht uit de houten panelen aan de bovenzijde versneld uit de panelen worden onttrokken en krimp veroorzaken. Dit had als gevolg dat de houten panelen kromtrokken. Hoogbouw, en dan met name de combinatie met een stalen constructie, heeft als eigenschap dat deze behoorlijk flexibel zijn. Vooral onder invloed van windbelasting kan deze dan bewegen. Deze bewegingen kunnen weer leiden tot bewegingen/vervormingen in de plafonds. De plafondpanelen kunnen dan los komen uit het raster.”

Een combinatie van oorzaken

“Het losraken van de panelen uit het raster werd veroorzaakt door verschillende factoren:

1. De plafonds lagen niet strak. Denk daarbij aan niet overal haaks zijn van het raster maar ook het vastmaken van een T-profiel met een draadje. Hierdoor ontstonden maatafwijkingen in het raster en pasten de panelen niet meer goed in het raster. Panelen konden dan ‘op scherp’ komen te liggen na terugplaatsen.
2. De plafonds waren duidelijk op meerdere plaatsen geopend en gesloten om erboven te kunnen werken. De plafondpanelen waren daarna niet correct teruggeplaatst.
3. Doorbuiging van houten panelen onder invloed van eigen gewicht van paneel was te verwachten en acceptabel. Maar de krimp aan plenumzijde onder invloed van tocht zorgde voor extra doorbuiging en dat was niet acceptabel. Door de doorbuiging ontstonden maatafwijkingen van de panelen ten opzichte van het raster. Hierdoor werd de oplegging van het paneel in het raster minder.
4. Beweging van het gebouw zorgde voor beweging in plafonds. Hierdoor raakten de panelen die “op scherp” lagen uit het raster los.”

“Het was duidelijk dat de plafonds waren geopend door derden. Dat was goed te zien aan de huidige staat van de plafonds. Met name de uit de haak geplaatste delen en het T-profiel dat met een draadje was vastgezet. Uit ervaring kon ik aangeven dat een specialistisch plafondmontagebedrijf een plafond niet op deze wijze monteert of oplevert en daarmee niet de veroorzaker was van het losraken van de panelen.” ■

i Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten voor onze diensten.

Onthechting cementgebonden dekvloer

Wilt u zeker zijn dat uw project goed wordt uitgevoerd? Onze technisch adviseurs kunnen controleren of uw werk op de juiste wijze wordt uitgevoerd en of passende materialen worden toegepast. Dit wilde de aanvrager van onderstaande kwaliteitscontrole ook weten. Een vloerenbedrijf had de bestaande betonnen constructievloer in een zwembad voorzien van een nieuwe cementgebonden dekvloer. Vervolgens zou vloertegelwerk worden aangebracht. Na enige tijd constateerde de aanvrager dat de nieuwe dekvloer op meerdere plaatsen was onthecht van de onderliggende draagvloer. Hoog tijd om het Technisch Bureau Afbouw in te schakelen met de vraag of de dekvloer geschikt was voor het aanbrengen van vloertegelwerk.

Bekloppen van het vloeroppervlak

“Door het vloeroppervlak te bekloppen kon ik door de klank vaststellen dat de cementgebonden dekvloer voor een aanzienlijk deel was losgekomen (onthecht) van de onderliggende betonnen draagvloer”, vertelt onze vloerdeskundige René Rieborn. “De onthechting was vooral langs de vloerbeëindigingen. In het midden van de perrons was er wel hechting met de onderliggende betonvloer gecreëerd. Voor een groot deel van de onthechting gold dat er verder geen beweging in de dekvloer aanwezig was. Anders was dit voor het perron aan de zuidzijde van het zwembadgeeelte. Door het bekloppen van het vloeroppervlak langs de vloerbeëindiging van het perron voelde en zag ik beweging in de cementgebonden dekvloer. Dit verschijnsel heet het ‘schotelen’ van de dekvloer.”

Schotelen van de dekvloer

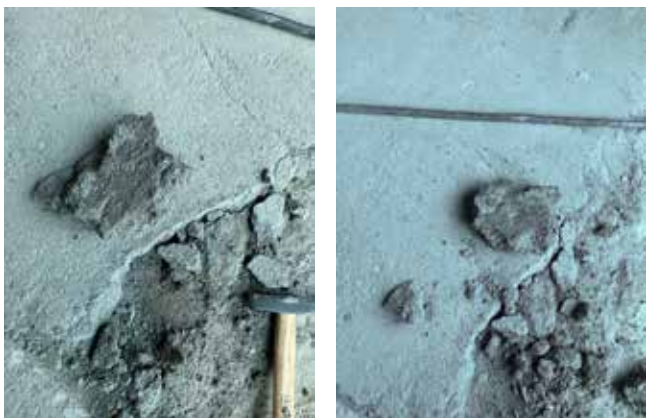
“Schotelen is het oprullen van de dekvloer aan

de randen (vloerbeëindiging) door een ongelijke uitdroging en dus krimp. Cement zal altijd krimp vertonen tijdens de uitharding: dit is een materiaaleigenschap. De bovenzijde van de dekvloer droogt sneller uit en wil verkorten terwijl de

onderzijde langzaam droogt en daardoor aanmerkelijk langzamer krimpt. Een matige hechting met de onderliggende betonvloer en/of de omstandigheden tijdens de droging is erg ongunstig. De dekvloer kan door dit krimpverschil hol gaan staan. Plaatselijk heeft dit tot gevolg dat de dekvloer langs de rand vrijkomt van de ondervloer en gaat zweven. Dit leidt tot beweging in de dekvloer bij beklopping. Als de dekvloer dan ter plaatse zwaarder wordt belast ontstaan er scheuren.”

NEN 2741

“Uitgaande van een hechtend aangebrachte cementgebonden dekvloer was de norm NEN 2741 van toepassing. In deze norm wordt in paragraaf 5.6 Hechting aangegeven dat onthechting is toegestaan met een doorsnede tot maximaal zesmaal de dikte van de dekvloer en/of onthechting langs beëindiging van een vloerveld over de breedte van ten hoogste driemaal de dekvloerdikte. Het lokaliseren van de onthechting en de omvang hiervan is vast te stellen door met een voorwerp op de vloer te kloppen of over het vloeroppervlak te strijken. Bij losliggende delen wordt er duidelijk een andere klank waargenomen dan bij hechtende delen.”

“Het was duidelijk dat de onthechtingen in dit geval groter waren dan in de norm staat aangegeven. Bij grotere onthechtingen geeft de norm aan dat een deskundige zich dient uit te spreken over het al dan niet toelaatbaar zijn van die onthechting met oog voor het toekomstig gebruik van de vloer. In de NEN 2741 staat bij opmerking 2 onder paragraaf 5.6 Hechting het volgende: *“Onthechtingen van de cementdekvloer zullen over het algemeen niet de gebruikswaarde van de vloer verminderen en zullen zelden tot problemen leiden”*. Het stond als een paal boven water dat de plekken waar de dekvloer was gaan schotelen

(raamzijde zwembad) en beweging vertoonde ongeschikt waren voor het aanbrengen van een tegelvloer. Dit betekende dat de dekvloer op die plaatsen plaatselijk hersteld (verwijderd) diende te worden.”

Herstel van de schade

“Het herstel kon gelijktijdig worden uitgevoerd met het aanbrengen van de dekvloer met tegel-drain langs de pui. De plekken waar de cement-gebonden dekvloer wel was onthecht van de onderliggende betonvloer maar verder niet was gaan schotelen (zweven) zouden geen probleem opleveren voor het toekomstige gebruik. Deze plekken konden gewoon worden voorzien van een tegelvloer. Denk hierbij ook aan dekvloeren aangebracht over een folie of isolatiemateriaal. Deze dekvloeren hadden in zijn geheel geen hechting en klonken dus overal hol bij het afkloppen. Toch konden deze niet-hechtende dekvloeren prima worden voorzien van een tegelvloer of een ander type vloerafwerking.” ■

i Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten voor onze diensten.

Doffe vlekken in composiet aanrechtblad

natuursteen

Wat is redelijk en wat niet? Dit was ook de vraag die aan Onno de Vries, onze natuursteenexpert, werd gesteld. De aanvrager van de volgende schadediagnose had twee aanrechtbladen van composiet geplaatst in de keuken van een woonhuis. In één van de bladen zaten vlekken. De aanvrager had de producent van de bladen gewezen op de vlekken. Hierop antwoordde de producent dat de vlekken inherent zijn aan het materiaal en dat de vlekken kunnen voorkomen in aanrechtbladen van composiet. De aanvrager en bewoners waren het hier niet mee eens en besloten om Technisch Bureau Afbouw in te schakelen. Zij wilden weten of het ‘normaal’ was dat er vlekken in het blad zaten.

Vlekken

“In oktober 2021 had de producent twee aanrechtbladen van kwartscomposiet geleverd in een woonhuis”, vertelt Onno. “Bij de aflevering had de aanvrager geen vlekken gezien. Later die maand hadden de bewoners de aanvrager gebeld dat er vlekken in één van de bladen zaten. De bewoners gaven aan dat ze de vlekken al hadden gezien toen de bladen werden gemonteerd. Op verzoek van de bewoners had hun keukenadviseur een inspectie uitgevoerd. Hij gaf aan dat hij een geribbeld oppervlak voelde. De aanvrager voelde echter niets. Bijzonder, toch? Vervolgens heeft de aanvrager het blad ontvet met een geschikte reiniger, laten drogen en opgewreven met een pluisdoek. Helaas zonder verbetering: de vlekken zat er nog.”

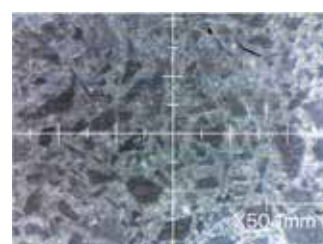
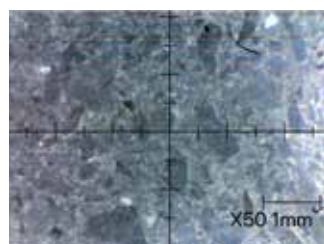
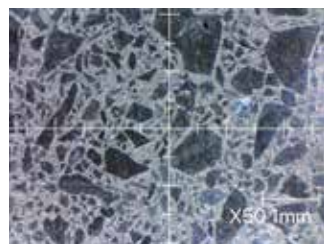
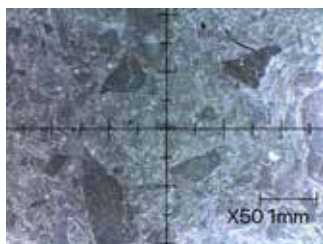
Onder de loep

“Het werd tijd om de vlekken in het blad te onderzoeken”, gaat Onno verder. “Ik zag zeven doffe vlekken in het blad. Deze vlekken waren duidelijk

zichtbaar door het invallende strijklicht van buiten. Het leek net of de plekken waren vervuild of bekrast. Zulke vlekken kunnen op verschillende manieren ontstaan zijn: productievlekken, transport-, montage- of gebruiksschade. Om de juiste oorzaak te achterhalen had ik het blad onderzocht met een digitale microscoop. Ik zag geen krassen. Dit betekende dat de vlekken niet waren

ontstaan door transport of montage. Wel zag ik dat de vlekken afweken van het overige oppervlak. De samenstelling van het materiaal was ook zo afwijkend dat de vlekken niet waren ontstaan door aantasting (bijvoorbeeld chemisch) of beschadiging van het blad. Een verkleuring was wel mogelijk.”

Afwijkende samenstelling

“Er bleef maar één oorzaak over: de vlekken waren plaatselijk ontstaan door een erg afwijkende samenstelling van het blad. Composiet is een samengesteld materiaal. Als de inmenging en vermenging van een afwijkende grondstof onvoldoende is ontstaan er verschillen. Een verschil in samenstelling is inderdaad inherent aan composiet. Daar had de producent gelijk in. Maar zulke

grote verschillen kunnen niet als ‘normaal’ worden beoordeeld. De vlekken konden niet met een oppervlaktebehandeling worden hersteld. De enige oplossing was om het blad te vervangen.” ■

i Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten voor onze diensten.

